

105 J. V. SNELLMAN – BORGÅ DOMKAPITEL 27.IX 1843

RA, Borgå domkapitels arkiv

Ödmjukaste Memorial.

Som Hans Kejs(erliga) Majestäts Nådiga Kungörelse, gifven i Helsingfors den 21. Juni 1834, stadgar, att Collecter till Skolhusens vidmakthållande böra upphöra, sedan Skolregleringen blifvit bragt till verkställighet, och då en sådan reglering i afseende å Staten för Kuopios Högre Elementar-Skola skett med början af år 1842, men det likväl af Skolans räkenskaper för sistledne April månad finnes, det under loppet af år 1842 influtne Collectemedel blifvit till Skolkassan lefvererade från Norra Savolax Öfra Prosteri med 6 R^{ube}l 79 9/28 kop^{ek} i Silfver samt från det Nedra Prosteriet med 3 R^{ube}l 59 11/14 kop^{ek} samma myntsort, så får hos Högvördigste Herr Doctorn, Biskopen och Ordensledamoten så ock Det Högvördiga Domkapitlet jag ödmjukast göra förfrågan, huru med sagde Collectemedel, hvilka af tjänstför-
20 rättande Rektoren, Herr Mag. J. E. Blom, blivit quitterade för Skolkassans räkning samt i den af mig vid årets slut afgifvande redogörelse komme att ingå, rätteligen förfaras bör.

Lika ödmjukt får jag äran hemställa, huruvida lönen för Ryska Språkläraretjensten, hvilken icke finnes vara utanordnad för tiden från Vårterminens slut till Höstterminens början detta år, för samma tid bör med stöd af Högvärdiga Domkapitlets vördade Memorial, dateradt den 30 Mars 1842, af mig uppbäras, för att tillfalla Skolans Biblioteks-
30 fond, eller tillkomma den lärare hvilken under sistledne Vårtermin förestått tjensten, och hvars förordnande enligt uppgift gällt »tills vidare», icke för någon bestämd tid, samt sålunda torde böra anses hafva upphört förut med början af innevarande Läsetermin. Kuopio den 27:de September 1843.

Joh. Vilh. Snellman

Till Högvördiga Domkapitlet i Borgå

40 106 J. J. NERVANDER – J. V. SNELLMAN 27.IX 1843

HUB, JVS handskriftssamling

Käraste Broder,

Ditt välkomna bref har jag erhållit och skall efter bästa förmåga uträtta Din Commission, så snart G^eheime R^ådet Haartman och Gen^eral Thesleff, som i nästa vecka hitförväntas, ankommit. Förr kan dock ej något tillgöras. För att få prof på bandet har Col^{legie} Rådet Pipping efterfrågat Jahrbuch der Wissenssch^aftlichen Kritik, det band som Du har, hvarföre Du med första måste hitskicka detsamma. Likväl må Du
50 ej tro, att derunder ligger någon arg list. Det är det sist inbundna bandet och Han har vid samma tillfälle affordrat mig det sista bandet af Annales de Chimie för samma ändamål. Allt detta nog troligt, ifall Fan ej är oss för slug.

Som Du väl vet är Sundvall död. Aminoff tänker söka; men får till

Competitor Schauman; så att ringa förhoppning är för den förre, i fall Han als under slika förhållanden uppträder.

Laurell sträfvar att få Janackala till Annex och hvi skulle slik småsak vägras Hans meriter? I lyckligt fall få vi då vid Universitetet behålla denna omistliga talent och Aminoff har äfven der en apparance mindre,

Sjömans död beklagas allmänt. Han dog mycket resignerad och gladlynt Sjelf trodde Han Sin död hafva blifvit påskyndad af några bärare i Amsterdam, som ville springa bort med Hans saker och som Han derföre fick jaga efter tills Han fick blodstörtning. Om Dompros- 10
tens död är att säga, huru en lön vid Universitetet och Storkyro derigenom blifvit lediga. Den första får Lundahl. Du kan lätt föreställa Dig, att Theokogiska Faculteten också borde göra något, för att arrangera för den gossen och derföre voro Sundvall och Gadolin så artiga att de dogo. På Storkyro funderar jag.

Med Sol och måne går det allt bättre och i händelse jag söker, skall jag derföre till Prospredikan välja texten: *om tecken i Solen och månen*. Sjelfva saken, angående dem begge, är numera otvifvelaktig. Jag gör dervid de sista summeringarne.

Nordströms affär har ej vidare avancerat och hvilar väl tills Greve 20
Armfelt hörs vara i Petersburg.

Hvad »djelat» beträffar, så känner Du det gamla ordspråket i Ryskan: *stå djelat* och djelat står; åtminstone höres intet annat af och kunde ej än höras, äfven om dervid alfvare är, qvod erit demonstrandum.

Cygnæus som den 23 Augusti ännu var i Stockholm har sedan Cometlikt passerat Berlin för att fortsätta sin bana söderut. På Din fråga om något hotande med Meter höres från Honom, får jag å la Cygnæus svara, att våra Meterologer ej veta att förtälja om någon 30
sådan högst lysande svans hos denna himla-kropp, åtminstone tills den lemnade Berlins horisont.

Att Vetenskaps Societeten skulle lemna Major Karstén instrumenter, är ogörligt; i thy att den är skuldsatt öfver öronen för tryckningen af sina opera, så att de i vinter måste af brist på pengar lemnas otryckta. Emellertid kostar en Maximum och Minimum Thermometer ej så mycket, och kan i nödfall, dessutom ersättas af en vanlig Thermometer, om dermed blott 2 ggr om dagen på bestämd tid observeras. Om en eller annan observation utfaller, är ej heller så noga, den kan lätt genom interpolation ersättas. En god Thermometer kan 40
fås för 2 å 3 Silfver Rubel.

Namnet Savolax Jägarn ville jag gerna bibehålla. Går det ej an, får man gripa till Kuopio-samlaren. »Savolaxarn» skulle låta bättre än det sednare alternativet, ifall det ej så lätt kunde ändras till: *Savola Czaren*, ett namn som Du väl ej ville vidkännas. Ditt förslag har jag visat åt Nordström, som menar att dervid en par uttryck kunde bortlemnas, t. ex. om Din annalkande ålderdom; äfvenså torde vara bäst att omskrifva orden »upphjelpa en oekonomiskt betryckt samhällsställning», på det att de ej måtte af någon enfaldig tagas angå - Finland! Man känner ej nog sina gossar. För öfrigt ändras intet.

Helsa Lindfors. Kan Du förmå Honom att skriftligen uppsätta ett 50
motiveradt utlåtande om Saima-Canals nytta eller onyttia för Savolax och Carelen, blefve jag Dig och Honom derföre särdeles förbundnen. Detta borde ske snart.

Sist har jag att säga, att det gjorde mig mer än ondt, att ej få träffa Dig, då Du reste. Jag kom en dag tidigare från Törnroth i hopp att Du,

enligt hvad Du sade, ej skulle resa förän Fredags-afton eller Lördags-Morgon; men Du hade rest *en timme* för än jag kom.

Så snart jag fått Din affär uträttad, skall jag genast skrifva till Dig och förblir emellertid

Din
alltid tillgifne
J. J. Nervander

10 Hfors d. 27 Sept. 1843.

P. S. Rob. Tengström har ej än hemkommit; men väntas dageligen

107 A. H. A. KELLGREN - J. V. SNELLMAN 14.X
1843

HUB, JVS handskriftssamling

20 Wördade Broder!

Sedan jag nu återkommit hem och slutat min resa, kan jag ej afhålla mig från att tacka Bror, som först rådde mig dertill. - Jag är belåten med den, ty jag har funnit, hvad jag sökte, en bestämd lefnadsbana. - Hela det sista året var jag nedstämd och misströstande, emedan jag ej kunde bestämma mig; den ena banan var för torr, den andra var jag ej vuxen o. s. v. Nu tycker jag mig likasom hafva fått fast fot i lifvet; jag känner mig frisk och rask och modig att gå framåt. -

30 Den comparativa filologien är ett ungt och friskt studium och en skön motsats mot den gamla klassiska filologiens torra, pedantiska fysiognomie. Rudimaterierna äro färdiga arbetade; man har i de klassiska språkstudierna ej mera funnit något arbetsfält öfrigt, utan har i brist på bättre nödgats kasta sig in i kritiska spetsfundigheter. Nu inträder ett nytt skifte sen materien väl är bearbetad; filologien upphör att vara en torr, regelrätt erfarenhetsvetenskap; den blir lefvande och träder i samband med psykologien; språkets historie blir andens utvecklingshistoria och lingvistiken blir likasom psykologins yttre, historiska eller empiriska sida. - Sålunda, som språkets historia, får filologien lif och själ och blir en filosofisk vetenskap. - Sanskrit är
40 nyckeln till den comparativa filologien och som sådant ärnar jag studera det; ty för det sjelf kan jag dock väl aldrig göra något, utan är glad om jag med det jag hemtar derifrån kan bidraga till vår Finskas utbildning och fortkomst och bringa det derhän att det kan uppfattas från en Lingvistisk ståndpunkt. - Grekiskan blir den yttre hållpunkten för mina studier. - Dessa planer har jag för framtiden; jag hoppas nu att allt skall gå bra och ser verdens ljus framför mig. Törhända sviker större delen af hvad hoppet lofvar, men jag är lycklig, så länge jag har detta hopp i behåll! - Än en gång tackar jag Bror för rådet att resa ut och studera Sanskrit, ty nu, har jag åtminstone något att lefva för; ty
50 Sanskriten förde mig till Finskan och fosterlandet. -

Tusende helsingar från Rhein! - Nonnenwerth var lika tjusande som då Bror var der. - Vi kommo dit, roende nerför floden, en den allra herrligaste mänskensafton. Hela ön var som ett fêslott; det låg i mänskenet något så magiskt och hemlighetsfullt öfver nejden att man knappt tordes andas; med hvarje fläkt kommo löfkojsdofter oss till